

Teismo praktikos rinkinys

GENERALINIO ADVOKATO
MICHAL BOBEK IŠVADA,
pateikta 2017 m. liepos 26 d.¹

Byla C-271/17 PPU

**Openbaar Ministerie
prieš
Sławomir Andrzej Zdziasek**

(Rechtbank Amsterdam (Amsterdamo apylinkės teismas, Nyderlandai) pateiktas prašymas priimti prejudicinį sprendimą)

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Europos arešto orderis – Neprivalomo nevykdymo pagrindai – Arešto orderis, išduotas siekiant įvykdyti laisvės atėmimo bausmę – Sąvoka „teisminis nagrinėjimas, po kurio [per kurį] buvo priimtas sprendimas“ – Procesas, susijęs su subendrinta bausme – Apeliacinis procesas“

I. Įvadas

1. Lenkijos teisminė institucija dėl Lenkijos piliečio Sławomir Andrzej Zdziasek išdavė Europos arešto orderį (toliau – EAO). Ši institucija prašo perduoti S.A. Zdziasek, kuris šiuo metu laikomas suimtas Nyderlanduose, siekiant įvykdyti dvi laisvės atėmimo bausmes – atitinkamai vienų metų ir šešių mėnesių ir trejų metų ir šešių mėnesių.

2. Šios bausmės buvo paskirtos „nuosprendžiu dėl subendrintos bausmės skyrimo“, sudarančiu nagrinėjamo EAO pagrindą (toliau – nuosprendis dėl subendrintos bausmės skyrimo). Šis nuosprendis dėl subendrintos bausmės skyrimo nesusijęs su suinteresuotojo asmens kalte, juo tik subendrintos ir pakoreguotos anksčiau paskirtos trys bausmės. Taigi metų ir šešių mėnesių bausmė subendrinta su dviem bausmėmis, kurios buvo paskirtos S. A. Zdziasek nagrinėjant dvi skirtingas bylas. Trejų metų ir šešių mėnesių laisvės atėmimo bausmė – tai sutrumpinta ketverių metų bausmė, kuri buvo paskirta S. A. Zdziasek ankstesniu nuosprendžiu (toliau – pirminis nuosprendis). Bausmės atlikimo laikas sutrumpintas pasikeitus teisės aktams suinteresuotojo asmens naudai.

3. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad EAO formoje pateikiama tik su nuosprendžiu dėl subendrintos bausmės skyrimo susijusi informacija. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismo gauta papildoma informacija rodo, kad S. A. Zdziasek buvo tinkamai atstovaujama apeliacinėje byloje, kurioje buvo priimtas pirminis nuosprendis, o apie šį nuosprendį jis žinojo. Tačiau to paties teismo nuomone, S. A. Zdziasek teisės į gynybą pirmojoje instancijoje nebuvo paisoma.

¹ Originalo kalba: prancūzų.

4. Pagal nacionalinės teisės aktus, kuriais 2002 m. birželio 13 d. Tarybos pagrindų sprendimo 2002/584/TVR dėl Europos arešto orderio ir perdavimo tarp valstybių narių tvarkos (toliau – Pagrindų sprendimas)² 4a straipsnis perkeltas į nacionalinę teisę, kompetentinga Nyderlandų institucija turi atsisakyti vykdyti EAO, jei prašomas perduoti asmuo asmeniškai nedalyvavo vykstant *teisminiam nagrinėjimui, per kurį buvo priimtas sprendimas*³, nebent susiklosto viena iš šioje nuostatoje išvardytų situacijų.

5. Šiomis aplinkybėmis prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas klausia, ar sąvoka „teisminis nagrinėjimas, po kurio [per kurį] buvo priimtas sprendimas“ apima procesą, per kurį buvo priimtas nuosprendis dėl subendrintos baudmos skyrimo, net jei jame nebebuvo nagrinėjamas kaltės klausimas. Taigi prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas siekia nustatyti, ar suinteresuotojo asmens teisių paaisymą reikia vertinti atsižvelgiant į šį procesą, o gal reikia atsižvelgti į procesą, per kurį priimtas pirminis nuosprendis.

6. Jeigu reikia atsižvelgti į procesą, per kurį buvo priimtas pirminis nuosprendis, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas klausia, kokių pasekmių sukelia tai, kad S. A. Zdziaszek nebuvo faktiškai atstovaujama pirmojoje instancijoje.

7. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui taip pat kyla klausimas, ar jis gali atsisakyti vykdyti EAO dėl to, kad nei prie jo pridėta forma, nei teismui pateikta papildoma informacija neįrodo, kad šioje byloje yra susiklosčiusi viena iš Pagrindų sprendimo 4a straipsnio 1 dalies a–d punktuose aprašytų situacijų.

8. Šių klausimų esmę lemia konkretus pastarosios nuostatos perkėlimas į Nyderlandų teisę. Pagrindų sprendimo 4a straipsnio 1 dalyje nustatyta *galimybė* atsisakyti perduoti asmenį, nuteistą *in absentia*, nebent vykdančioji teisminė institucija galėjo įsitikinti, kad buvo paisoma šio asmens procesinių teisių. Vis dėlto, jei susiklosto viena iš keturių šioje nuostatoje numatytų situacijų, vykdančioji teisminė institucija privalo vykdyti EAO. Tačiau nacionalinės teisės aktuose ši logika pakeičiama *uždraudžiant* nacionaliniam teismui perduoti suinteresuotąjį asmenį, *jeigu* nesusiklosto nė viena iš šių situacijų.

II. Teisinis pagrindas

A. EŽTK

9. Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos (toliau – EŽTK)⁴ 6 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„Kai yra sprendžiamas tam tikro asmens civilinio pobūdžio teisių ir pareigų ar jam pareikšto kokio nors baudžiamojo kaltinimo klausimas, toks asmuo turi teisę, kad bylą per kuo trumpiausią laiką viešai ir teisingai išnagrinėtų pagal įstatymą įsteigtas nepriklausomas ir nešališkas teismas. <...>“

2 OL L 190, 2002, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 19 sk., 6 t., p. 34. Šis pagrindų sprendimas buvo iš dalies pakeistas 2009 m. vasario 26 d. Tarybos pamatiniu sprendimu 2009/299/TVR (OL L 81, 2009, p. 24).

3 Išskirta mano.

4 Pasirašyta Romoje 1950 m. lapkričio 4 d.

B. Sąjungos teisė

1. Chartija

10. Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 47 straipsnyje nurodyta:

„Kiekvienas asmuo, kurio teisės ir laisvės, garantuojamos Sąjungos teisės, yra pažeistos, turi teisę į veiksmingą jų gynimą teisme šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.

Kiekvienas asmuo turi teisę, kad jo byla per kiek įmanoma trumpesnę laiką viešai ir teisingai išnagrinėtų pagal įstatymą įsteigtas nepriklausomas ir nešališkas teismas. Kiekvienas asmuo turi turėti galimybę gauti teisinę pagalbą, būti ginamas ir atstovaujamas.

<...>“

11. Chartijos 48 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad „kiekvienam asmeniui, kuris kaltinamas padaręs nusikaltimą, užtikrinama teisė į gynimą“.

2. Pagrindų sprendimas

12. Pagrindų sprendimo 1 straipsnio 1 dalyje EAO apibrėžiamas kaip „teisminis sprendimas, kurį išduoda [priima] valstybė narė, kad kita valstybė narė areštuotų ir perduotų prašomą perduoti asmenį, siekiant patraukti baudžiamojon atsakomybėn arba vykdyti laisvės atėmimo bausmę [vykdyti baudžiamąjį persekiojimą arba laisvės atėmimo bausmę], arba sprendimą dėl įkalinimo“.

13. 2 dalyje nurodyta: „Valstybės narės vykdo [EAO], remdamosi tarpusavio pripažinimo principu ir vadovaudamosi šio pagrindų sprendimo nuostatomis.“

14. 3 dalyje numatyta, kad šis pagrindų sprendimas „nekeičia pareigos gerbti pagrindines teises ir pagrindinius teisinius principus, įtvirtintus [ESS] 6 straipsnyje“.

15. Pagrindų sprendimo 4a straipsnis buvo įtrauktas Pamatiniu sprendimu 2009/299 siekiant patikslinti neprivalomus atsisakymo vykdyti EAO pagrindus, jeigu suinteresuotasis asmuo asmeniškai nedalyvavo nagrinėjant jo bylą:

„1. Vykdančioji teisminė institucija taip pat gali atsisakyti vykdyti Europos arešto orderį, išduotą siekiant vykdyti laisvės atėmimo bausmę arba nutartį paskirti suėmimą, jeigu asmuo asmeniškai nedalyvavo teisminiame nagrinėjime, po kurio buvo priimtas tas sprendimas, išskyrus atvejus, kai Europos arešto orderyje nurodyta, kad pagal kitus išduodančiosios valstybės narės nacionalinėje teisėje nustatytus procesinius reikalavimus:

a) laiku:

i) asmeniui buvo asmeniškai įteiktas teismo šaukimas ir tokiu būdu jis buvo informuotas apie numatytą teismo nagrinėjimą, po kurio buvo priimtas sprendimas, laiką ir vietą, arba jis kitomis priemonėmis faktiškai gavo oficialią informaciją apie numatytą teismo nagrinėjimą laiką ir vietą tokiu būdu, kad buvo aiškiai nustatyta, jog jis žinojo apie numatytą teismo nagrinėjimą,

ir

ii) asmuo buvo informuotas, kad sprendimas gali būti priimtas, jei jis neatvyks į teismo nagrinėjimą;

arba

- b) žinodamas apie numatomą teisminį nagrinėjimą, asmuo įgaliojo advokatą, kurį paskyrė atitinkamas asmuo arba valstybė, jį ginti teismo nagrinėjimo metu ir tas advokatas iš tiesų jį gynė teismo nagrinėjimo metu;

arba

- c) jam įteikus sprendimą ir jį aiškiai informavus apie teisę į bylos persvarstymą arba teisę pateikti apeliacinį skundą, kurių nagrinėjimo procese šis asmuo turi teisę dalyvauti ir kurie suteikia galimybę bylą pakartotinai nagrinėti iš esmės, įskaitant naujus įrodymus, o po šio proceso pirminis sprendimas gali būti panaikintas, asmuo:

- i) aiškiai nurodė, kad jis neginčija sprendimo;

arba

- ii) per taikomą laikotarpį nepareikalavo persvarstyti bylą arba nepateikė apeliacinio skundo;

arba

- d) sprendimas asmeniui nebuvo asmeniškai įteiktas, tačiau:

- i) po perdavimo jis bus nedelsiant asmeniškai įteiktas ir tas asmuo bus aiškiai informuotas apie teisę į bylos persvarstymą arba teisę pateikti apeliacinį skundą, kurių nagrinėjimo procese šis asmuo turi teisę dalyvauti ir kurie suteikia galimybę bylą pakartotinai nagrinėti iš esmės, įskaitant naujus įrodymus, o po šio proceso pirminis sprendimas gali būti panaikintas;

ir

- ii) bus informuotas apie laikotarpį, per kurį jis turi reikalauti persvarstyti bylą arba pateikti apeliacinį skundą, kaip nurodyta atitinkamame Europos arešto orderyje.

2. Tuo atveju, jei Europos arešto orderis išduodamas <...> 1 dalies d punkte nustatytais sąlygomis, o atitinkamas asmuo prieš tai negavo jokios oficialios informacijos apie jo atžvilgiu pradėtą baudžiamąjį procesą, šis asmuo, pranešęs jam Europos arešto orderio turinį, gali prašyti prieš jį perduodant pateikti jam teismo sprendimo kopiją. <...> tai nelaikoma oficialiu teismo sprendimo įteikimu ir nepradedami skaičiuoti terminai, taikomi reikalavimui persvarstyti bylą arba apeliacinio skundo pateikimui.

3. Tuo atveju, jei asmuo perduodamas 1 dalies d punkte nustatytais sąlygomis ir šis asmuo yra pareikalavęs persvarstyti bylą arba pateikęs apeliacinį skundą, tokio bylos persvarstymo arba apeliacinio skundo nagrinėjimo laukiančio asmens suėmimas iki šio proceso pabaigos reguliariai arba atitinkamo asmens prašymu peržiūrimas pagal išduodančios valstybės teisę. <...>“

16. Pagrindų sprendimo 8 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad EAO turi būti nurodyta tokia informacija:

„<...>

- c) vykdytino teismo sprendimo įrodymas [vykdytiną teismo sprendimą], arešto orderis arba kitas tokį pat poveikį turintis vykdytiną teismo sprendimą, kuriam taikomi 1 ir 2 straipsniai;

- d) nusikalstamos veikos pobūdis <...>;

<...>

f) skirta bausmė, jei yra priimtas galutinis teismo sprendimas, arba pagal išduodančiosios valstybės narės teisę skirtingų už tokią nusikalstamą veiką bausmių ribos;

<...>“

17. Pagrindų sprendimo 15 straipsnyje „Perdavimo sprendimas“ nustatyta:

„1. Vykdančioji teisminė institucija, laikydama šiame pamatiniame sprendime nustatytų terminų ir sąlygų, nusprendžia, ar asmuo turi būti perduotas.

2. Jei vykdančioji teisminė institucija mano, kad išduodančiosios valstybės narės praneštos informacijos nepakanka sprendimui dėl perdavimo priimti, ji paprašo skubiai pateikti būtiną papildomą informaciją
<...>

<...>“

18. Pagrindų sprendimo priedo („Europos arešto orderis“) d punktas (Pamatiniu sprendimu 2009/299 padarius pakeitimą) suformuluotas taip:

- „d) Nurodoma, ar asmuo asmeniškai dalyvavo teisiniame nagrinėjime, po kurio buvo priimtas sprendimas:
1. Taip, asmuo asmeniškai dalyvavo teisiniame nagrinėjime, po kurio buvo priimtas sprendimas
 2. Ne, asmuo asmeniškai nedalyvavo teisiniame nagrinėjime, po kurio buvo priimtas sprendimas
 3. Jei pažymėjote 2 punkto langelį, patvirtinkite vieną iš šių papunkčių:
 - 3.1a. asmeniui buvo asmeniškai ... (metai / mėnuo / diena) įteiktas teismo šaukimas ir tokiu būdu jis buvo informuotas apie numatytą teismo nagrinėjimą, po kurio buvo priimtas sprendimas, laiką ir vietą, ir asmuo buvo informuotas, kad sprendimas gali būti priimtas, jei jis neatvyks į teisminį nagrinėjimą;
ARBA
 - 3.1b. asmeniui nebuvo asmeniškai įteiktas teismo šaukimas, tačiau jis kitomis priemonėmis faktiškai gavo oficialią informaciją apie numatytą teismo nagrinėjimą, po kurio buvo priimtas sprendimas, laiką ir vietą tokiu būdu, kad buvo aiškiai nustatyta, jog jis žinojo apie numatytą teisminį nagrinėjimą, ir asmuo buvo informuotas, kad sprendimas gali būti priimtas, jei jis neatvyks į teisminį nagrinėjimą;
ARBA
 - 3.2. žinodamas apie numatomą teisminį nagrinėjimą, asmuo įgaliotojui advokata, kurį paskyrė atitinkamas asmuo arba valstybė, jį ginti teismo nagrinėjimo metu, ir tas advokatas iš tiesų jį gynė teismo nagrinėjimo metu;
ARBA
 - 3.3. ... m. ... d. (metai / mėnuo / diena) asmeniui įteiktas sprendimas ir jį aiškiai informavus apie teisę į bylos persvarstymą arba teisę pateikti apeliacinį skundą, kurių nagrinėjimo procese šis asmuo turi teisę dalyvauti ir kurie suteikia galimybę bylą pakartotinai nagrinėti iš esmės, įskaitant pasitelkus naujus įrodymus, o po šio proceso pirminis sprendimas gali būti panaikintas, asmuo:
 - aiškiai nurodė, kad jis negincija šio sprendimo;
ARBA
 - per taikomą laikotarpį nepareikalavo persvarstyti bylą arba nepateikė apeliacinio skundo;
ARBA
 - 3.4. sprendimas asmeniui nebuvo įteiktas asmeniškai, tačiau
 - sprendimas asmeniui bus asmeniškai įteiktas nedelsiant po perdavimo, ir
 - asmeniui įteiktas sprendimas, jis bus aiškiai informuotas apie teisę į bylos persvarstymą arba teisę pateikti apeliacinį skundą, kurių nagrinėjimo procese šis asmuo turi teisę dalyvauti ir kurie suteikia galimybę bylą pakartotinai nagrinėti iš esmės, įskaitant naujus įrodymus, o po šio proceso pirminis sprendimas gali būti panaikintas, ir
 - asmuo bus informuotas apie laikotarpį, per kurį jis turi prašyti persvarstyti bylą arba pateikti apeliacinį skundą; šis laikotarpis yra ... dienų.
 4. Jei pažymėjote 3.1b, 3.2 ar 3.3 papunkčio langelį, prašau pateikti informaciją apie tai, kaip buvo įvykdyta atitinkama sąlyga:

C. Nyderlandų teisė

19. 2004 m. balandžio 29 d. *Overleveringswet* (Įstatymas dėl asmens perdavimo; *Stb.* 2004, Nr 195; toliau – OLW) Pagrindų sprendimas perkeltas į Nyderlandų teisę. 12 straipsnyje numatyta, kad „asmens perdavimas negalimas, jei Europos arešto orderiu siekiama vykdyti teismo sprendimą, o kaltinamasis asmeniškai nedalyvavo nagrinėjant bylą, kai buvo priimtas minėtas sprendimas, išskyrus

atvejus, kai Europos arešto orderyje nurodyta, kad laikantis jį išdavusios valstybės narės procesinių reikalavimų“ susiklosto viena iš keturių toje pačioje nuostatoje aprašytų situacijų. Šios situacijos aprašytos OLW 12 straipsnio a–d punktuose ir atitinka Pagrindų sprendimo 4a straipsnio 1 dalies a–d punktus.

20. OLW 2 priedo D punktas „OLW 2 straipsnio 2 dalyje nurodyto Europos arešto orderio pavyzdys“ atitinka Pagrindų sprendimo priedo d punktą.

III. Faktinės aplinkybės, pagrindinė byla ir pateikti klausimai

21. 2017 m. sausio 17 d. prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas gavo prašymą vykdyti 2014 m. birželio 12 d. *Sąd Okręgowy w Gdańsku* (Gdanskos apygardos teismas, Lenkija) išduotą EAO.

22. EAO prašoma suimti ir perduoti Lenkijos pilietį S. A. Zdzaszek, kad jam Lenkijoje būtų įvykdytos dvi laisvės atėmimo bausmės – vienu metų ir šešių mėnesių (už veikas Nr. 1 ir 2)⁵ ir trejų metų ir šešių mėnesių (už veikas Nr. 3, 4 ir 5)⁶.

23. EAO padaryta nuoroda į nuosprendį dėl subendrintos bausmės skyrimo, kuriuo paskelbtos šios dvi bausmės ir kurį 2014 m. kovo 25 d. priėmė *Sąd Rejonowy w Wejherowie* (Veiherovo apylinkės teismas, Lenkija) (toliau – nuosprendis dėl subendrintos bausmės skyrimo). Pirma, šiuo nuosprendžiu vienu metų ir šešių mėnesių laisvės atėmimo bausmė buvo subendrinta su dviem bausmėmis, kurios buvo paskirtos S. A. Zdzaszek už veikas Nr. 1 ir 2 galutiniais nuosprendžiais, kuriuos 2005 m. balandžio 21 d. paskelbė *Sąd Rejonowy w Wejherowie* (Veiherovo apylinkės teismas), o 2006 m. birželio 16 d. – *Sąd Rejonowy w Gdyni* (Gdynės apylinkės teismas, Lenkija). Antra, tuo pačiu nuosprendžiu iš pradžių 2012 m. balandžio 10 d. *Sąd Rejonowy w Wejherowie* (Veiherovo apylinkės teismas) galutiniu nuosprendžiu S. A. Zdzaszek paskirta ketverių metų laisvės atėmimo bausmė už veikas Nr. 3–5 buvo sutrumpinta iki trejų metų ir šešių mėnesių. Šį pokytį lėmė suinteresuotajam asmeniui naudingas teisės aktų pakeitimas.

24. 2017 m. balandžio 11 d. sprendimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas atsisakė perduoti S. A. Zdzaszek, kiek tai susiję su laisvės atėmimo bausme už veiką Nr. 1, nes pagal Nyderlandų teisę už šią veiką nebaudžiama. Jis sustabdė bylos nagrinėjimą dėl veikos Nr. 2 siekdamas pateikti papildomų klausimų išduodančiajai teisminei institucijai.

25. Todėl šis prašymas priimti prejudicinį sprendimą susijęs tik su nuosprendžio dėl subendrintos bausmės skyrimo dalimi *dėl bausmės atlikimo laiko sutrumpinimo už veikas Nr. 3–5*.

26. S. A. Zdzaszek asmeniškai nedalyvavo teisminiame nagrinėjime, per kurį buvo priimtas nuosprendis dėl subendrintos bausmės skyrimo. Vis dėlto EAO nurodyta, kad jis žinojo apie numatytą procesą ir įgaliojo advokatą, o šis jį gynė.

27. Kalbant konkrečiau, iš sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad S. A. Zdzaszek jo nurodytu adresu 2014 m. sausio 28 d. buvo išsiųstas šaukimas į teismo posėdį. Jis neatsiėmė šaukimo ir posėdyje nedalyvavo. *Sąd Rejonowy w Wejherowie* (Veiherovo apylinkės teismas) savo iniciatyva paskyrė advokatą ir sustabdė bylos nagrinėjimą. 2014 m. kovo 25 d. S. A. Zdzaszek buvo pašauktas į antrą posėdį. Jis nedalyvavo asmeniškai, tačiau šiame posėdyje dalyvavo jo advokatas. Būtent per šį posėdį buvo priimtas nuosprendis dėl subendrintos bausmės skyrimo.

5 Veika Nr. 1 – tai dviejų pareigas vykdžiusių policijos pareigūnų įžeidimas, susijęs su šiomis pareigomis, o veika Nr. 2 – smurto panaudojimas siekiant paskatinti elgtis tam tikru būdu.

6 Veika Nr. 3 susijusi su sunkiu kūno sužalojimu (recidyvas); veika Nr. 4 susijusi su seksualine prievarta, o veika Nr. 5 – su vairavimu esant neblaiviam, pažeidžiant teismo draudimą vairuoti.

28. Nepaisydamas šių nustatytų faktinių aplinkybių, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad Pagrindų sprendimo 4a straipsnio 1 dalies įvardiniame sakinyje ir b punkte nurodyta aplinkybė netaikoma, nes neįrodyta, kad asmuo, kurį prašoma perduoti, „žinojo apie numatytą teisminį nagrinėjimą“ ar kad jis „įgaliojo advokatą, kurį paskyrė atitinkamas asmuo arba valstybė, jį ginti teismo nagrinėjimo metu“.

29. *Pirmuoju* prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismo klausimu prašoma nustatyti, ar teisminis nagrinėjimas, per kurį buvo priimtas nuosprendis dėl subendrintos bausmės skyrimo, yra „teisminis nagrinėjimas, po kurio [per kurį] buvo priimtas sprendimas“, kaip tai suprantama pagal Pagrindų sprendimo 4a straipsnio 1 dalies įvardinį sakinį. Jeigu taip yra, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas atsisakys vykdyti EAO.

30. Tačiau jeigu nuosprendis dėl subendrintos bausmės skyrimo neturi reikšmės taikant Pagrindų sprendimo 4a straipsnio 1 dalį, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano privalęs išnagrinėti, ar S. A. Zdziaszek asmeniškai dalyvavo vėlesniu teismo nagrinėjimo etapu, o jeigu ne, ar susiklostė kuri nors iš Pagrindų sprendimo 4a straipsnio 1 dalies a–d punktuose nurodytų aplinkybių.

31. Tačiau, kaip nurodo prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, EAO nurodyta informacija nėra susijusi su pirminiu nuosprendžiu.

32. *Antrasis* klausimas susijęs su nustatymu, ar šiomis aplinkybėmis prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas gali atsisakyti vykdyti EAO.

33. Jeigu ne, tada prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad nustatyti, ar ši byla priskiriama vienai iš Pagrindų sprendimo 4a straipsnio 1 dalies a–d punktuose nurodytų situacijų, reikia atsižvelgiant į pirminį nuosprendį.

34. Šiuo klausimu jis laikosi nuomonės, kad S. A. Zdziaszek asmeniškai nedalyvavo vykstant teisminiam nagrinėjimui, per kurį buvo priimtas pirmosios instancijos teismo nuosprendis, ir kad nė viena iš Pagrindų sprendimo 4a straipsnio 1 dalies a–d punktuose nurodytų aplinkybių netaikoma procesui pirmojoje instancijoje.

35. Kalbant apie apeliacinį procesą, S. A. Zdziaszek nedalyvavo teismo posėdyje. Tačiau šaukimas jam buvo įteiktas tinkamai ir posėdyje dalyvavo jo advokatas. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš to daro išvadą, kad S. A. Zdziaszek „žino[jo] apie numatomą teisminį nagrinėjimą“ apeliaciniame procese ir kad jis „įgaliojo advokatą <...> jį ginti teismo nagrinėjimo metu“.

36. Be to, *trečia*, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas klausia, ar apeliacinis procesas yra „teisminis nagrinėjimas, po kurio [per kurį] buvo priimtas sprendimas“, kaip tai suprantama pagal Pagrindų sprendimo 4a straipsnio 1 dalį.

37. Šiomis aplinkybėmis *Rechtbank Amsterdam* (Amsterdamo apylinkės teismas, Nyderlandai) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar toks procesas,

- kuriame Europos arešto orderį išdavusios valstybės narės teismas nusprendžia dėl atskirų laisvės atėmimo bausmių, pirmiau paskirtų suinteresuotajam asmeniui galutiniais nuosprendžiais, subendrinimo į vieną laisvės atėmimo bausmę ir (arba) dėl bendros laisvės atėmimo bausmės, pirmiau paskirtos suinteresuotajam asmeniui galutiniu teismo nuosprendžiu, pakeitimo ir
- kuriame teismas nebenagrinėja kaltės klausimo,

kaip procesas, kuriame buvo priimtas 2014 m. kovo 25 d. *cumulative sentence* (sprendimas skirti subendrintą bausmę), yra „teisminis nagrinėjimas, po kurio [per kurį] buvo priimtas sprendimas“, kaip tai suprantama pagal Pagrindų sprendimo 2002/584/TVR 4a straipsnio 1 dalies įvadinį sakinį?

2. Ar vykdančioji teisminė institucija,

- kai prašomas perduoti asmuo asmeniškai nedalyvavo teisminiame nagrinėjime, per kurį priimtas sprendimas,
- tačiau kai nei EAO, nei papildomoje informacijoje, kurios buvo prašoma pagal Pagrindų sprendimo <...> 15 straipsnio 2 dalį, Europos arešto orderį išdavusi teisminė institucija nepranešė apie vienos ar kelių Pagrindų sprendimo <...> 4a straipsnio 1 dalies a–d punktuose nurodytų aplinkybių taikymą pasinaudodama vienos ar kelių EAO formos 3 dalies d punkto kategorijų formuluote,

gali vien tik dėl šios priežasties nuspręsti, kad neįvykdyta nė viena Pagrindų sprendimo <...> 4a straipsnio 1 dalies įvadiniam sakinyje ir a–d punktuose nurodyta sąlyga, ir tik dėl to atsisakyti vykdyti EAO?

3. Ar apeliacinis procesas,

- kuriame byla buvo nagrinėjama iš esmės ir
- per kurį dėl asmens buvo priimtas (naujas) apkaltinamasis nuosprendis ir (arba) patvirtintas pirmojoje instancijoje paskelbtas apkaltinamasis nuosprendis,
- o EAO išduotas tam, kad būtų vykdomas šis apkaltinamasis nuosprendis,

yra „teisminis nagrinėjimas, po kurio [per kurį] priimtas sprendimas“, kaip tai suprantama pagal Pagrindų sprendimo <...> 4a straipsnio 1 dalį?“

IV. Dėl sprendimo priėmimo skubos tvarka procedūros Teisingumo Teisme

38. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas prašo šį prašymą nagrinėti pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 107 straipsnyje numatytą sprendimo priėmimo skubos tvarka procedūrą.

39. Grįšdamas šį prašymą jis teigia, kad pateikti klausimai susiję su Pagrindų sprendimo, kuriam taikoma SESV trečios dalies V antraštinė dalis, aiškinimu. Jis taip pat pažymėjo, kad suinteresuotasis asmuo laikomas suimtas Nyderlanduose, kol bus priimtas sprendimas dėl jo perdavimo. Skubus Teisingumo Teismo atsakymas turėtų tiesioginę ir lemiamą įtaką suinteresuotojo asmens suėmimo trukmei.

40. 2017 m. birželio 8 d. Teisingumo Teismo penktoji kolegija nusprendė patenkinti šį prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo prašymą.

41. Rašytines pastabas pateikė *Openbaar Ministerie* (prokuratūra, Nyderlandai), kuri yra ieškovė pagrindinėje byloje, atsakovas pagrindinėje byloje S. A. Zdziaszek, Nyderlandų vyriausybė ir Europos Komisija. Lenkijos vyriausybė raštu pateikė atsakymą į Teisingumo Teismo klausimus dėl taikytinų Lenkijos teisės aktų.

42. Prokuratūra, S. A. Zdziaszek, Nyderlandų, Airijos ir Lenkijos vyriausybės ir Komisija 2017 m. liepos 11 d. įvykusiame posėdyje pateikė žodines pastabas.

V. Vertinimas

43. *Pirmuoju* klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas siekia sužinoti, ar procesas, per kurį buvo priimtas nuosprendis dėl subendrintos bausmės skyrimo, nebesusijęs su kaltės klausimu, yra „teisminis nagrinėjimas, po kurio [per kurį] buvo priimtas sprendimas“, kaip tai suprantama pagal Pagrindų sprendimo 4a straipsnio 1 dalies įvadinį sakinį. Kad atsakyčiau į šį klausimą, pirmiausia analizuosiu, ką reiškia nuosprendis, kurio buvimas lemia „vykdytino teismo sprendimo“ ir „teismo nagrinėjimo, po kurio [per kurį] buvo priimtas sprendimas“, buvimą. Tada nagrinsiu konkretų nuosprendžio dėl subendrintos bausmės skyrimo pobūdį (A).

44. *Antruoju* klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas siekia nustatyti, kokių pasekmių vykdant EAO sukelia nepakankamas išduodančiosios teisminės institucijos pateiktos informacijos pobūdis. Šį klausimą galima suprasti formaliai, kaip susijusį su tuo, kiek kartų vykdančioji teisminė institucija gali prašyti išduodančiosios teisminės institucijos pateikti naudingą informaciją, arba maksimalia šių dviejų teismų „susirašinėjimo“ trukme, atsižvelgiant, be kita ko, į taikytinus EAO vykdymo terminus. Nors tai mažiau akivaizdu, šis klausimas susijęs ir su probleminiu Pagrindų sprendimo 4a straipsnio perkėlimu į Nyderlandų teisę (B).

45. *Trečiuoju* klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas siekia sužinoti, ar sąvoka „teisminis nagrinėjimas, po kurio [per kurį] buvo priimtas sprendimas“, kaip tai suprantama pagal Pagrindų sprendimo 4a straipsnio 1 dalies įvadinį sakinį, reiškia apeliacinį procesą, per kurį byla išnagrinėta iš esmės ir patvirtintas pirmojoje instancijoje priimtas apkaltinamasis nuosprendis, kurį siekiant įvykdyti išduotas EAO. Atsakant į šį klausimą reikia nustatyti, ar veiksminga suinteresuotojo asmens teisės į gynybą apsauga per apeliacinį procesą gali ištaisyti galimus trūkumus pirmojoje instancijoje (C).

A. Dėl pirmojo prejudicinio klausimo

46. Rašytines pastabas pateikusios ir posėdyje dalyvavusios šalys iš esmės sutaria dėl to, kad procesas, per kurį tik pakoreguojama bausmė, nenagrinėjant kaltės klausimo, nėra „teisminis nagrinėjimas, po kurio [per kurį] buvo priimtas sprendimas“, kaip tai suprantama pagal Pagrindų sprendimo 4a straipsnio 1 dalies įvadinį sakinį.

47. Tačiau iš rašytinių pastabų ir šalių kalbų matyti, kad nesutariama dėl to, ką reiškia bylos „esmė“. Atrodo, nekyla abejonių dėl to, kad procesas dėl kaltės ir bausmės yra teisminis nagrinėjimas dėl bylos esmės. Tačiau kaip yra kalbant apie procesą, susijusį *tik* su bausme, jos koregavimu ar atlikimo laiko sutrumpinimu? Ar kaltės nagrinėjimas yra būtina sudedamoji proceso dalis, kad jį būtų galima laikyti procesu dėl bylos esmės?

48. S. A. Zdziaszek nurodo, jog todėl, kad bausmės koregavimas nėra vien aritmetinis veiksmas, su juo susijęs procesas yra „teisminis nagrinėjimas, po kurio [per kurį] buvo priimtas sprendimas“. Todėl jis turi atitikti Chartijos 47 ir 48 straipsnių ir EŽTK 6 straipsnio reikalavimus.

49. Prokuratūra pabrėžia, kad, siekiant geriau užtikrinti teisę į gynybą, kontrolė turi būti susijusi su sprendimu dėl kaltės. Priešingu atveju kiltų grėsmė perduoti suinteresuotąjį asmenį neužtikrinus jo teisės į gynybą ankstesniais proceso etapais.

50. Nyderlandų vyriausybė taip pat siūlo atsakyti neigiamai į pirmąjį prejudicinį klausimą. Ji nurodo, kad kontrolė turi būti susijusi su procesu dėl bylos esmės, per kurį priimtas apkaltinamasis nuosprendis. Tai leidžia daryti prielaidą, kad teismas priėmė sprendimą dėl kaltės. Todėl procesas, per kurį subendrinamos ar pakoreguojamos laisvės atėmimo bausmės, nepatenka į sąvoką „teisminis nagrinėjimas, po kurio [per kurį] buvo priimtas sprendimas“.

51. Airijos ir Lenkijos vyriausybės taip pat siūlo neigiamai atsakyti į pirmąjį klausimą. Kadangi suinteresuotojo asmens kaltės klausimas per teisminį nagrinėjimą, per kurį buvo priimtas nuosprendis dėl subendrintos bausmės skyrimo, nebuvo nagrinėtas, tai negali būti „teisminis nagrinėjimas, po kurio [per kurį] buvo priimtas sprendimas“, kaip tai suprantama pagal Pagrindų sprendimo 4a straipsnio 1 dalies įvadinį sakinį. Kaip nurodo Airijos vyriausybė, smulki bausmės subendrinimo procedūros analizė prieštarautų tarpusavio pasitikėjimo principui. Lenkijos vyriausybės nuomone, jeigu minėta sąvoka apimtų nuosprendžio dėl subendrintos bausmės skyrimo priėmimo procedūrą, būtų išplėsta Pagrindų sprendimo 4a straipsnio taikymo sritis. Šios vyriausybės nuomone, sąvoka „bylos esmė“ reiškia faktinių aplinkybių nustatymą ir kaltės nagrinėjimą, t. y. veiksnius, dėl kurių galutinis sprendimas buvo priimtas apeliacinėje byloje, nulėmusioje pirminį nuosprendį.

52. Komisijos nuomone, sunku įsivaizduoti, kad kontrolė pagal Pagrindų sprendimo 4a straipsnį galėtų būti susijusi su procesu, per kurį tik pakoreguojama bausmė, ir netaikoma procesui, nulėmusiam pirminį nuosprendį. Tačiau procesas, per kurį pakoreguota pirminė bausmė, kartu leidžiant suinteresuotajam asmeniui pateikti savo argumentus, patektų į sąvoką „teisminis nagrinėjimas, po kurio [per kurį] buvo priimtas sprendimas“.

53. Nepritariu nuomonei, kad nagrinėjant „bylos esmę“, be klausimo, susijusio su bausmės nustatymu, vienintelis svarbus klausimas yra kaltės klausimas. *Apkaltinamojo nuosprendžio* sąvoka, kuri yra svarbi ir „vykdytino teismo sprendimo“ sąvokai, ir „teismo nagrinėjimo, po kurio [per kurį] buvo priimtas sprendimas“, sąvokai (jos atitinkamai vartojamos Pagrindų sprendimo 4a straipsnio 1 dalies įvadiniam sakinyje ir 8 straipsnio 1 dalyje), apima dvi dalis: kaltę ir bausmę (1). Kadangi nuosprendžiu dėl subendrintos bausmės skyrimo nustatoma bausmė, jis patenka į apkaltinamojo nuosprendžio sąvoką (2). Vis dėlto taikant Pagrindų sprendimo 4a straipsnį reikia patikrinti, ar procese, per kurį buvo priimtas šis nuosprendis, teismui paliekama diskrecija priimti sprendimą dėl konkrečių bausmės koregavimo taisyklių (3). Jeigu tokia diskrecija šiuo atveju egzistuoja, procesas, per kurį priimtas nuosprendis dėl subendrintos bausmės skyrimo, yra „teisminis nagrinėjimas, po kurio [per kurį] buvo priimtas sprendimas“, kaip tai suprantama pagal Pagrindų sprendimo 4a straipsnio 1 dalies įvadinį sakinį (4).

1. Apkaltinamąjį nuosprendį sudarantys elementai

54. Kadangi EAO susijęs su bausmės vykdymu, remiantis juo daroma prielaida, kad priimtas apkaltinamasis nuosprendis. Paprastai tokį nuosprendį sudaro du elementai: asmens pripažinimas kaltu ir sankcijos skyrimas⁷. Taigi šie du elementai kartu (visa bylos esmė) arba atskirai (dalis bylos esmės) sudaro bylos „esmę“.

55. Šie du elementai turi būti aiškūs iš EAO. Iš tiesų išduodančiosios teisminės institucijos privalo pateikti informaciją ne tik apie padarytas nusikalstamas veikas, bet ir apie konkrečiai paskirtas sankcijas. Tai yra būtina, kad vykdančioji teisminė institucija galėtų patikrinti, ar EAO taikytinas konkrečiu atveju, atsižvelgiant į padarytą nusikalstamą veiką⁸ ir paskirtą sankciją⁹. Ši informacija taip pat yra svarbi vertinant, ar yra privalomo EAO nevykdymo pagrindas¹⁰.

7 Europos Žmogaus Teisių Teismas yra patikslinęs, kad „nuosprendžiu“, kaip jis suprantamas pagal EŽTK 5 straipsnio 1 dalies a punktą, reikia laikyti <...> asmens paskelbimą kaltu, pagal teisės aktus nustatčius, kad padarytas nusikalstamas <...>, ir bausmės ar kitos laisvės atėmimo priemonės paskyrimą <...>“ (2013 m. spalio 21 d. EŽTT sprendimo *Del Rio Prada prieš Ispaniją*, CE:ECHR:2013:1021JUD004275009, 123 punktas). Sprendime *Kremzow prieš Austriją* EŽTT nustatė 6 straipsnio 1 dalies pažeidimą, susijusį su tuo, kad suinteresuotasis asmuo nedalyvavo nagrinėjant apeliacinę bylą, nors atitinkama proceso stadija buvo susijusi tik su paskirtina bausme (1993 m. rugsėjo 21 d. EŽTT sprendimo *Kremzow prieš Austriją*, CE:ECHR:1993:0921JUD001235086, 67 punktas).

8 Pavyzdžiui, atsižvelgiant į galimą dvigubo baudžiamumo sąlygos taikymą. Žr., be kita ko, Pagrindų sprendimo 2 straipsnio 4 dalį.

9 Žr. Pagrindų sprendimo 2 straipsnio 1 dalį.

10 Žr. Pagrindų sprendimo 3 straipsnį.

56. Kalbant apie vykdytino teismo sprendimo sąvoką taikant Pagrindų sprendimo 8 straipsnio 1 dalies c punktą, tai yra teismo sprendimas, kuris leidžia kompetentingoms nacionalinės valdžios institucijoms pagal taikytiną nacionalinę teisę įvykdyti suinteresuotajam asmeniui paskirtą laisvės atėmimo bausmę. Kas yra toks teismo sprendimas konkrečiu atveju, priklausys nuo dviejų kintamųjų – valstybės narės procesinių normų ir nuo to, kaip suinteresuotasis asmuo konkrečiai pasinaudojo šiomis normomis (arba kaip jos buvo panaudotos suinteresuotojo asmens atžvilgiu)¹¹.

57. Jeigu teismo sprendimas yra dokumentas, leidžiantis įvykdyti laisvės atėmimo bausmę, paprastai jis turi būti susijęs su bausme. Šioje byloje kyla klausimas, ar sprendimas, susijęs *tik* su bausme, gali būti „vykdytinas teismo sprendimas“, kaip tai suprantama pagal Pagrindų sprendimą. Tai dabar ir nagrinėsiu.

2. Nuosprendžio dėl subendrintos bausmės skyrimo specifiškumas

58. Nuosprendis dėl subendrintos bausmės skyrimo, kuriuo šioje byloje grindžiamas EAO, turi dvi ypatybes.

59. Pirma, juo į vieną aktą sujungiami du esminiai sprendimai. Taigi i) juo subendrinamos anksčiau (ir atskirai) už veikas Nr. 1 ir 2 paskirtos sankcijos ir ii) sutrumpinama anksčiau už veikas Nr. 3–5 bendrai paskirta sankcija.

60. Antra, kalbant apie veikas Nr. 3–5, nuosprendžiu dėl subendrintos bausmės skyrimo tik sutrumpinama paskirta bausmė ir nenagrinėjamas kaltės klausimas, kuris buvo išnagrinėtas pirminiame nuosprendyje.

61. Iš sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą ir Lenkijos vyriausybės pateiktų paaiškinimų matyti, kad trumpinant bausmę atsižvelgta į suinteresuotajam asmeniui palankų teisės aktų pakeitimą, priimtą per laikotarpį nuo pirminio nuosprendžio paskelbimo iki nuosprendžio dėl subendrintos bausmės skyrimo paskelbimo.

62. Lenkijos vyriausybė per posėdį patvirtino, kad nuosprendžiu dėl subendrintos bausmės skyrimo pakeistas pirminis nuosprendis.

63. Su sąlyga, kad tai patikrins prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, nustatyta, kad sprendimas dėl sankcijos, priimtas subendrinus bausmę, yra *vienintelis* teisinis *dokumentas*, leidžiantis atimti S. A. Zdziaszek laisvę jame numatytam laikotarpiui. Todėl dvi dėl S. A. Zdziaszek priimto nuosprendžio dalys paskutinį kartą buvo nagrinėjamos dviejuose skirtinguose procesuose: procese, per kurį buvo priimtas pirminis nuosprendis dėl kaltės, ir procese, per kurį buvo priimtas nuosprendis dėl subendrintos bausmės skyrimo, kiek tai susiję su galutinai paskirta bausme.

64. Dabar reikia išnagrinėti proceso, per kurį priimtas nuosprendis dėl subendrintos bausmės skyrimo, pobūdį.

¹¹ Žr. mano išvados byloje *Tupikas* (C-270/17 PPU) 49–54 punktus.

3. *Proceso, per kurį priimtas nuosprendis dėl subendrintos bausmės skyrimo, savybės*

65. Naudinga priminti, kaip tai padarė S. A. Zdzaszek ir Komisija, kad Europos Žmogaus Teisių Teismas skiria dviejų rūšių procesus, per kuriuos skiriamos bendros sankcijos: i) procesus, per kuriuos teismui nesuteikiama jokia diskrecija ir per kuriuos šis teismas tiesiog atlieka aritmetinius skaičiavimus, ir ii) procesus, kai teismas įgyvendina diskreciją. Nors pirmo tipo procesams EŽTK 6 straipsnis netaikomas, dėl antro tipo procesų yra kitaip¹².

66. Nustatant nagrinėjamo proceso pobūdį reikia atsižvelgti į toliau nurodytus aspektus.

67. Jeigu teismas turi tik mechanškai taikyti teisės aktų reikalavimus, pagal kuriuos jam nepaliekama jokios diskrecijos dėl bausmės sutrumpinimo būdo, toks procesas negali būti laikomas teisiniu nagrinėjimu, kaip tai suprantama pagal Pagrindų sprendimo 4a straipsnį. Iš tiesų suinteresuotasis asmuo neturi jokios galimybės remtis savo procesinėmis teisėmis siekdamas paveikti tokio mechaniško teisės aktų taikymo rezultatą.

68. Kitaip yra tuo atveju, kai procese teismas įgyvendina savo diskreciją. Šiuo aspektu, be kita ko, reikia kelti tokius klausimus: ar yra naujų aplinkybių, kurias teismas turi nustatyti ir į kurias jis turi atsižvelgti (pavyzdžiui, suinteresuotojo asmens elgesys po pirminio apkaltinamojo nuosprendžio, vertinimas, kurį atlieka penitencinės institucijos, ir kt.)? Ar vykstant procesui, per kurį pakoreguojama bausmė, reikia surengti teismo posėdį? Ar dėl naujo sprendimo, susijusio su bausmės koregavimu, galima paduoti apeliaciją? Visų pirma ar teismas turi diskreciją per visą šį procesą?

69. Manau, kad, teigiamai atsakius į šiuos klausimus, visų pirmą į paskutinį klausimą, kalbėtume apie teisinį nagrinėjimą, kaip tai suprantama pagal Pagrindų sprendimo 4a straipsnio 1 dalies įvadinį sakinį. Iš tiesų šie procesiniai elementai leidžia suinteresuotajam asmeniui paveikti bausmės nustatymą. Šiuo atžvilgiu didelę reikšmę turi tai, kiek veiksmingai suinteresuotasis asmuo gali remtis savo procesinėmis teisėmis.

70. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi patikrinti, ar šioje byloje procesas, per kurį buvo priimtas nuosprendis dėl subendrintos bausmės skyrimo, suteikia nacionaliniam teismui diskreciją. Atsižvelgiant į šioje byloje Teisingumo Teismui nurodytas aplinkybes, man atrodo, kad, vykstant procesui, per kurį priimamas nuosprendis dėl subendrintos bausmės skyrimo, Lenkijos teismas turi didelę diskreciją.

71. Per posėdį Lenkijos vyriausybė patvirtino, kad nors nuosprendį dėl subendrintos bausmės skyrimo priimantis teismas nebenagrinėja kaltės klausimo, jis turi diskreciją nustatyti (arba pakoreguoti) bendrą bausmę neperžengdamas ribų, nustatytų skiriant bausmes ankstesniais susijusiais nuosprendžiais.

72. Tačiau ši vyriausybė atsisako pripažinti procesą, per kurį priimtas nuosprendis dėl subendrintos bausmės skyrimo, „teisiniu nagrinėjimu, po kurio [per kurį] buvo priimtas sprendimas“, pagal Pagrindų sprendimo 4a straipsnio 1 dalies įvadinį sakinį, nes šio proceso rezultatas yra *visada palankus* suinteresuotajam asmeniui. Kaip nurodo minėta vyriausybė, galutinai paskirta bausmė neabejotinai bus trumpesnė už tą, kuri būtų paskirta sudėjus subendrintinas bausmes. Be to, sutrumpinta bausmė neabejotinai bus trumpesnė už anksčiau paskirtąją.

73. Nepritariu išvadai, kad procesui, per kurį priimtas nuosprendis dėl subendrintos bausmės skyrimo, netaikomas Pagrindų sprendimo 4a straipsnis.

74. Nors bausmės koregavimas visais atvejais lemia pirminės bausmės sutrumpinimą, suinteresuotajam asmeniui galimybė prašyti *maksimaliai* sutrumpinti bausmę vis vien išlieka labai svarbi.

¹² 1982 m. liepos 15 d. EŽTT sprendimo *Eckle prieš Vokietiją*, ECLI:CE:ECHR:1983:0621JUD000813078, 77 punktą. Taip pat žr. 2013 m. lapkričio 28 d. Sprendimo *Aleksandr Dementjev prieš Rusiją*, ECLI:CE:ECHR:2013:1128JUD004309505, 25 punktą.

75. Pavyzdžiui, galima įsivaizduoti situaciją, kai nacionalinio teismo prašoma subendrinti tris anksčiau paskirtas penkerių, ketverių ir trejų metų bausmes. Taip pat galima įsivaizduoti, kad teismui suteikta diskrecija leidžia jam nustatyti subendrintą ir penkerių metų, ir dvylikos metų laisvės atėmimo bausmę. Žinoma, galutinis rezultatas paprastai bus palankus suinteresuotajam asmeniui, jeigu tiesiog sudėjus bausmes būtų paskirta bendra dvylikos metų laisvės atėmimo bausmė. Tačiau jeigu jo bausmė būtų subendrinta ir jos trukmė beveik prilygtų trumpiausiai bausmei (pavyzdžiui, šešerių metų) arba ilgiausiai bausmei (pavyzdžiui, vienuolikos metų), skirtumas būtų akivaizdus.

76. Jeigu savo dalyvavimu suinteresuotasis asmuo gali paveikti bausmės trukmės nustatymą, per nagrinėjamą procesą negali būti pažeistos nei EŽTK 6 straipsnio 1 dalyje, nei atitinkamai Pagrindų sprendimo 4a straipsnyje numatytos garantijos.

77. Kaip jau buvo pažymėta pirmiau, tai, kad procesinių teisių paisymą buvo galima patikrinti atsižvelgiant į pirminį nuosprendį, nebeteri reikšmės kalbant apie „bausmės“ dalį, jeigu, pirma, teismas, priimantis sprendimą dėl naujos bausmės, įgyvendino savo diskreciją ir jeigu, antra, nauju su juo susijusiu nuosprendžiu *pakeistas* ankstesnis sprendimas. Taip nuosprendis dėl subendrintos bausmės skyrimo tampa vieninteliu vykdytinu teismo sprendimu, kuriuo gali būti grindžiamas EAO.

78. Siekiant įsitikinti, kad buvo paisyta suinteresuotojo asmens procesinių teisių, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui reikia konkrečiai patikrinti, koks sprendimas yra vykdytinas teismo sprendimas, kuriuo grindžiamas EAO. Prireikus jis turi prašyti papildomos informacijos pagal Pagrindų sprendimo 15 straipsnio 2 dalį siekdamas nustatyti proceso etapą, kuriame teismas pasinaudojo diskrecija, siekdamas galutinai nustatyti bausmės trukmę. Šiomis aplinkybėmis vykdančioji teisminė institucija taip pat turi galėti patikrinti, ar buvo paisoma suinteresuotojo asmens teisės į gynybą, atsižvelgdama į paskutinį proceso etapą, per kurį buvo nustatyta kaltė.

79. Praktiniu požiūriu tai reiškia, kad išduodančioji teisminė institucija turi užpildyti EAO formos c ir d punktuose esančias dalis, susijusias su procesu, per kurį buvo iš karto priimtas vykdytinas teismo sprendimas.

80. Tačiau tam, kad informacijos nepritrūktų ir kad būtų apsiribota minėto 15 straipsnio 2 dalies taikymu, manau, būtų gerai, jeigu išduodančioji teisminė institucija iš esmės formos b punkte nurodytą visą papildomą informaciją, kuri gali būti naudinga vykdančiajai teisminei institucijai siekiant įsitikinti, kad buvo paisoma suinteresuotojo asmens teisės į gynybą. Ši informacija gali būti susijusi, be kita ko, su paskutiniu proceso etapu, per kurį buvo priimtas sprendimas kaltės klausimu, jeigu jis buvo nagrinėjamas vykstant kitam procesui nei tas, per kurį teismas, įgyvendindamas savo diskreciją, priėmė sprendimą dėl bausmės.

81. Tačiau kartu šiomis aplinkybėmis reikia pabrėžti, kad vykdančiajai teisminei institucijai nereikia išsamiai narplioti viso prieš tai vykusio baudžiamojo proceso.

82. Kaip teisingai nurodo prokuratūra ir Nyderlandų vyriausybė, taip būtų suabejota tarpusavio pasitikėjimo principu, kuris šioje srityje yra bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose kertinis akmuo¹³, ir pakenkta Pagrindų sprendimo sistemos veikimui.

83. Iš tiesų Pagrindų sprendimo 1 straipsnio 3 dalyje primenama, kad šis sprendimas nekeičia pareigos gerbti pagrindines teises ir pagrindinius teisinius principus, įtvirtintus ESS 6 straipsnyje ir atspindėtus Chartijoje. Ši pareiga taikoma ir išduodančiajai, ir vykdančiajai valstybei narei¹⁴.

13 Žr. Pagrindų sprendimo 6 konstatuojamąją dalį.

14 2015 m. liepos 16 d. Sprendimas *Lanigan* (C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, 53 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

84. Primenu, kad EŽTK, o tiksliau jos 6 straipsnio 1 dalis yra privaloma visoms valstybėms narėms. Tai reiškia, kad išduodančiosios teisminės institucijos valstybė narė privalo prireikus pašalinti ankstesniais proceso etapais galėjusius atsirasti trūkumus.

85. Jei teismo sprendimas priimamas *in absentia*, išduodančiosios teisminės institucijos valstybė narė iš principo turi užtikrinti naują procesą pagal nacionalinės teisės nuostatas. Taigi išduodančioji valstybė narė, priimanti pagal EAO perduotą asmenį, turi ištaisyti galimas procedūrines klaidas. Nereikalaujama, kad pagal vykdančiosios teisminės institucijos nacionalinę teisę būtų tikrinami arba ištaisomi visi proceso, per kurį buvo priimtas teismo sprendimas, trūkumai, jeigu suinteresuotasis asmuo asmeniškai nedalyvavo procese.

86. Kitaip būtų tik tuo atveju, jeigu vykdančioji teisminė institucija konstatuotų, kad valstybės narės, kurioje išduotas EAO, baudžiamoji sistema turi tiek trūkumų, kad tarpusavio pasitikėjimo principo negalima taikyti, pavyzdžiui, dėl to, kad yra didelė ir akivaizdi grėsmė patirti nežmonišką ar žeminamą elgesį, kaip tai suprantama pagal Chartijos 4 straipsnį¹⁵, arba dėl to, kad valstybės narės baudžiamieji teismai nebegalėtų užtikrinti teisės į teisingą bylos nagrinėjimą ir todėl tarpusavio pripažinimo principas savaime nebūtų taikomas¹⁶.

4. Tarpinė išvada

87. Remdamasis pateiktais samprotavimais, darau išvadą, kad procesas, per kurį buvo priimtas teismo sprendimas, pavyzdžiui, pagrindinėje byloje priimtas nuosprendis dėl subendrintos bausmės skyrimo, gali būti „teisminis nagrinėjimas, po kurio [per kurį] buvo priimtas sprendimas“, kaip tai suprantama pagal Pagrindų sprendimo 4a straipsnio 1 dalies įvadinį sakinį, jeigu: i) šiuo teismo sprendimu, kuris tapo vykdytinas, nustatoma laisvės atėmimo bausmė ir jeigu ii) per procedūrą, susijusią su šios bausmės skyrimu, nacionaliniam teismui suteikta diskrecija.

B. Dėl antrojo prejudicinio klausimo

88. Antruoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar jis gali atsisakyti vykdyti EAO, jeigu paaiškėja, kad suinteresuotojo asmens procesinių teisių laikymąsi reikia vertinti atsižvelgiant į kitą nuosprendį nei nurodytasis EAO, ir jeigu pagal Pagrindų sprendimo 15 straipsnio 2 dalį pateikta papildoma informacija neleidžia patikrinti, ar buvo paisoma suinteresuotojo asmens procesinių teisių.

89. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nuomone, tokiomis aplinkybėmis atsisakymas yra galimas. Iš Pagrindų sprendimo 4a straipsnio 1 dalies įvadinio sakinio frazės „išskyrus atvejus, kai [EAO] nurodyta, kad“ galima spręsti, kad informacija, susijusi su vienos iš šios nuostatos a–d punktuose nurodytų aplinkybių taikytinumu, turi būti pateikta EAO formos d punkte arba bent jau pagal joje suformuluotas kategorijas.

90. Nors S. A. Zdziaszek nepateikia savo pozicijos dėl antrojo klausimo, prokuratūra mano, kad EAO negalima atsisakyti vykdyti, jeigu išduodančioji teisminė institucija nenaudoja formos d punkto formuluočių, jei tik pateikta informacija yra naudinga.

15 Šiuo klausimu žr. 2016 m. balandžio 5 d. Sprendimą *Aranyosi ir Căldăraru* (C-404/15 ir C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, 104 punktas).

16 Akivaizdu, jog tam, kad galėtų dalyvauti Europos tarpusavio pripažinimo sistemoje (nesvarbu, kokioje srityje – baudžiamosios, civilinės ar administracinės teisės), nacionaliniai teismai turi atitikti visus kriterijus, pagal kuriuos Sąjungos teisėje apibrėžiamas „teismas“, taip pat ir jo nepriklausomumo kriterijų (šiuo klausimu žr. mano išvados byloje *Pula Parking* (C-551/15, EU:C:2016:825, 95, 96 ir 101–107 punktus).

91. Nyderlandų vyriausybės nuomone, antruoju klausimu siekiama išsiaiškinti, ar prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi tikrinti pirminį nuosprendį atsižvelgdamas į Pagrindų sprendimo 4a straipsnį. Ji siūlo atsakyti neigiamai, nes patikrą reikia atlikti atsižvelgiant į teismo sprendimą, kuris EAO nurodytas kaip vykdytinas teismo sprendimas.

92. Komisijos teigimu, vykdančioji teisminė institucija turi prašyti pateikti informaciją apie paskutinį proceso etapą, kuriuo buvo nagrinėjama bylos esmė ir per kurį buvo priimtas galutinis apkaltinamasis nuosprendis. Šioje byloje tai yra apeliacinis procesas, kuriame patvirtintas pirminis nuosprendis. Komisija primena, kad bet kuriuo atveju Pagrindų sprendimo 4a straipsnis susijęs su neprivalomo atsisakymo pagrindu. Jos teigimu, kartais, be keturių situacijų, kai asmenį privaloma perduoti, EAO gali būti vykdomas nepažeidžiant suinteresuotojo asmens teisės būti atstovaujama per jo bylos nagrinėjimą. Šiuo klausimu vykdančioji teisminė institucija gali atsižvelgti į visus turimus duomenis.

93. Siekdamas atsakyti į antrąjį prejudicinį klausimą, atskirsiu akivaizdų jo aspektą, susijusį su teisminių institucijų tarpusavio bendravimo tvarka (1), ir kontekstą, kuriuo grindžiamas klausimas, be kita ko, nurodytą Komisijos paminėtame atsakyme (2). Tada paaiškinsiu, kodėl vykdančiosioms teisminėms institucijoms būtina išlaikyti diskreciją nagrinėjant, ar buvo paisoma procesinių suinteresuotųjų asmenų teisių atsižvelgiant į Pagrindų sprendimo 4a straipsnį (3).

1. Teisminių institucijų tarpusavio bendravimo tvarka atsižvelgiant į Pagrindų sprendimo 15 straipsnio 2 dalį

94. Dviejų institucijų bendravimas pagal minėtą nuostatą visada priklausys nuo konkrečių kiekvienos bylos poreikių. Todėl sunku į tokį klausimą atsakyti abstrakčiai. Paprastai reikalingos informacijos pobūdis priklausys nuo to, kokių tikslų šios informacijos prašoma.

95. Todėl laikausi nuomonės, kad požiūris, kuriuo šiomis aplinkybėmis reikėtų vadovautis, gali būti grindžiamas toliau nurodytais motyvais.

96. Pirmiausia primenu, kad vykdančioji teisminė institucija gali atsisakyti vykdyti EAO tik aiškiai išvardytais privalomo nevykdymo atvejais, numatytais Pagrindų sprendimo 3 straipsnyje, arba neprivalomo nevykdymo atvejais, numatytais šio Pagrindų sprendimo 4 ir 4a straipsniuose¹⁷.

97. Teisingumo Teismas taip pat yra pažymėjęs Pagrindų sprendimo 8 straipsnio 1 dalyje numatytus teisėtumo reikalavimus, kurių laikymasis yra EAO galiojimo sąlyga, o juos pažeidus EAO iš esmės atsisakoma vykdyti. Taigi, prieš atsisakydama vykdyti EAO (tai turi likti išimtiniai atvejai), kompetentinga institucija pagal Pagrindų sprendimo 15 straipsnio 2 dalį turi prašyti išduodančiosios teisminės institucijos *skubiai* pateikti visą būtiną papildomą informaciją¹⁸.

98. Tik jeigu, atsižvelgusi į informaciją, pateiktą pagal Pagrindų sprendimo 15 straipsnio 2 dalį, ir kitą galimą informaciją, kurią ji galėjo gauti, teisminė institucija padaro išvadą, kad EAO buvo išduotas neteisėtai (atsižvelgiant į Pagrindų sprendimo 8 straipsnio 1 dalyje numatytas sąlygas), ji neturi jo vykdyti.

17 2008 m. gruodžio 1 d. Sprendimas *Leymann ir Pustovarov* (C-388/08 PPU, EU:C:2008:669, 51 punktą), 2013 m. gegužės 30 d. Sprendimas *F* (C-168/13 PPU, EU:C:2013:358, 36 punktą), 2013 m. vasario 26 d. Sprendimas *Melloni* (C-399/11, EU:C:2013:107, 38 punktą).

18 2016 m. birželio 1 d. Sprendimas *Bob-Dogi* (C-241/15, EU:C:2016:385, 64 ir 65 punktai).

99. Konkrečiai dėl Pagrindų sprendimo 15 straipsnio 2 dalies pirmiausia reikėtų pažymėti, kad pagal šią nuostatą teikiamu pranešimu siekiama užtikrinti pusiausvyrą tarp pareigos vykdyti EAO (laikantis reikalavimo, kad EAO turi būti išnagrinėtas skubiai, atsižvelgiant į Pagrindų sprendime numatytus terminus) ir būtinybės apsaugoti suinteresuotojo asmens procesines teises¹⁹. Iš tiesų institucijų tarpusavio bendravimas negali trukti neapibrėžtą laiką. Turi būti sudaryta galimybė laikytis 60 dienų termino²⁰, per kurį EAO iš esmės turi būti įvykdytas²¹.

100. Antra, būtina, kad minėto pranešimo pateikimo ypatumai užtikrintų sistemos operatyvumą. Taigi klausimus reikia pateikti kuo tiksliau ir aiškiau. Be kita ko, atrodo pagrįsta pirmiau pateikti klausimą, o tada patikrinti, pažymint, kuriuos aspektus reikia patikslinti. Jeigu po tokio pranešimo negaunamas norimas rezultatas, man atrodo pagrįsta, atsižvelgiant į minėtus skubos ir suinteresuotųjų asmenų teisių apsaugos tikslus, daugiau aktyviai nebeieškoti informacijos.

101. Tačiau tai neatleidžia kompetentingos institucijos nuo pareigos kiekvieną bylą vertinti atsižvelgiant į konkretų atvejį, turint omenyje būtinybę užtikrinti, kad būtų paisoma suinteresuotojo asmens teisės į gynybą.

102. Šioje byloje vykdančioji teisminė institucija siekė pateikti papildomus klausimus dėl proceso, per kurį buvo priimtas pirminis nuosprendis. Iš tiesų, kaip pažymi Nyderlandų vyriausybė, minėta teisminė institucija suabejojo S. A. Zdziaszek teisės į gynybą apsaugos lygiu vykstant procesui, per kurį buvo priimtas nuosprendis dėl subendrintos bausmės skyrimo.

103. Tai patikslinus pažymėtina, kad antrasis prejudicinis klausimas atspindi esminę Pagrindų sprendimo 4a straipsnio perkėlimo į Nyderlandų teisę problemą. Todėl dabar nagrinėsiu šį klausimo aspektą.

2. Pagrindų sprendimo 15 straipsnio 2 dalyje numatyto pasikeitimo informacija kontekstas

104. Šioje byloje papildomos informacijos pagal Pagrindų sprendimo 15 straipsnio 2 dalį buvo prašoma siekiant įvertinti Pagrindų sprendimo 4a straipsnyje numatytų sąlygų taikymą. Kaip jau buvo pažymėta, šioje nuostatoje numatytas neprivalomo atsisakymo vykdyti EAO pagrindas²².

105. Kaip jau esu nurodęs kitur²³, iš Pagrindų sprendimo 1 straipsnio 2 dalies kyla bendra taisyklė – valstybės narės turi pareigą vykdyti EAO „remdamosi tarpusavio pripažinimo principu ir vadovaudamosi šio Pagrindų sprendimo nuostatomis“.

106. 4a straipsnio 1 dalyje numatyta *galimybė* atsisakyti vykdyti EAO, jeigu suinteresuotasis asmuo asmeniškai nedalyvavo teisiniame nagrinėjime, per kurį buvo priimtas sprendimas. Ši galimybė nevykdyti EAO turi būti grindžiama vykdančiosios teisminės institucijos atliktu kiekvienam konkrečiam atvejui būdingų aplinkybių nagrinėjimu.

107. Galimybė nevykdyti EAO išnyksta, jeigu vykdančioji teisminė institucija nustato, kad byloje nagrinėjamas atvejis atitinka vieną iš Pagrindų sprendimo 4a straipsnio 1 dalies a–d punktuose išvardytų situacijų. Tokiu atveju atsisakymas vykdyti EAO negalimas, o *pareiga* perduoti suinteresuotąjį asmenį tampa taisykle.

19 Šiuo klausimu žr. 2016 m. gegužės 24 d. Sprendimą *Dworzecki* (C-108/16 PPU, EU:C:2016:346, 34–37 punktai).

20 Pagal Pagrindų sprendimo 17 straipsnį jis gali būti pratęstas 30 dienų.

21 Byloje *Lanigan* Teisingumo Teismas pabrėžė pareigą vykdyti EAO, neatsižvelgiant į tai, kad pasibaigė Pagrindų sprendimo 17 straipsnyje numatyti terminai, prirėkus taip pat laikant atitinkamą asmenį suimtą (2015 m. liepos 16 d. Sprendimas *Lanigan*, C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, 34–42 ir 62 punktai).

22 Žr. Pamatinio sprendimo 2009/299 6 ir 15 konstatuojamąsias dalis, kuriose pabrėžiamas „alternatyvus“ ir „neprivalomas“ atsisakymo pagrindų pagal Pagrindų sprendimo 4a straipsnį pobūdis (jeigu paisoma suinteresuotojo asmens pagrindinių teisių).

23 Žr. mano išvados byloje *Tupikas*, C-270/17 PPU, 70–78 punktus.

108. Tačiau pažymėtina, kad tokiais nacionalinės teisės aktais, kurie yra nurodyti sprendime dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą (konkrečiai OLW 12 straipsnis), pakeičiama Pagrindų sprendimo logika, „*galimybę* nevykdyti, *išskyrus* jei yra a–d punktuose nurodyti atvejai“, pakeičiant „*pareiga* nevykdyti, *nebent* susiklosto a–d punkte nurodyti atvejai“.

109. Šitaip perkėlus Pagrindų sprendimo 4a straipsnį į nacionalinę teisę keturių galimybės nevykdyti EAO išimčių, jeigu suinteresuotasis asmuo nedalyvavo vykstant teisminiam nagrinėjimui, per kurį buvo priimtas sprendimas, sąrašas pakeistas *išsamiau* sąrašu situacijų ir *tiktai* joms esant vykdančioji institucija gali vykdyti EAO, jei suinteresuotasis asmuo asmeniškai nedalyvavo vykstant teisminiam nagrinėjimui. Manau, kad toks perkėlimas neleidžia vykdančiosioms teisminėms institucijoms įvertinti visų faktinių konkrečios bylos aplinkybių siekiant patikrinti, ar buvo paisoma suinteresuotųjų asmenų procesinių teisių. Pagal analogiją pritaikydamas išvadą, kurią Teisingumo Teismas padarė dėl neprivalomo atsisakymo pagrindo pagal Pagrindų sprendimo 4 straipsnio 6 dalį, manau, kad vykdančioji teisminė institucija taip pat ir šios bylos aplinkybėmis turi turėti diskreciją sprendžiant klausimą, ar reikia, ar nereikia atsisakyti vykdyti EAO²⁴.

110. Todėl manau, kad OLW 12 straipsniu Pagrindų sprendimo 4a straipsnis netinkamai perkeltas į nacionalinę teisę.

111. Šioje byloje taip pat kyla 4a straipsnio išsamumo klausimas²⁵: ar a–d punktuose numatytos aplinkybės yra vienintelės, kurios leidžia vykdančiajai institucijai tikrinti, ar buvo paisoma suinteresuotojo asmens teisės į gynybą? O gal ši institucija gali atsižvelgti į kitas aplinkybes, kad galėtų vykdyti EAO, ir kartu įsitikinti, kad buvo paisoma suinteresuotojo asmens teisės į gynybą?

112. Baigdamas dar kartą primenu, kad Pagrindų sprendimas grindžiamas tarpusavio pripažinimo principu ir tarp valstybių narių turinčiu egzistuoti aukšto laipsnio tarpusavio pasitikėjimu²⁶. Vis dėlto tarpusavio pripažinimo ir pasitikėjimo sąvokos negali užgožti svarbos, kuri Pagrindų sprendime ir Sąjungos teisėje teikiama pagrindinių teisių, šiuo atveju – procesinių teisių, gerbimui²⁷.

113. Pagrindų sprendimo 4a straipsnis rodo Sąjungos teisės aktų leidėjo pasiektą pusiausvyrą tarp asmenų perdavimo Europos teisinėje erdvėje veiksmingumo ir vykdančiajai teisminei institucijai tenkančios kontrolės apimties. Jeigu ši institucija yra įsitikinusi, kad pagrindinių teisių buvo paisoma, atitinkamais atvejais atsižvelgiant į suinteresuotojo asmens elgesį, nacionalinės teisės aktai neturėtų jai kliudyti įgyvendinti jai tenkančios pareigos vykdyti EAO pagal Pagrindų sprendimo 1 straipsnio 2 dalį.

a) Tarpinė išvada

114. Atsižvelgiant į pateiktus samprotavimus, vykdančioji teisminė institucija gali atsisakyti vykdyti EAO, jeigu nei EAO formoje pateikta informacija, nei išduodančiosios teisminės institucijos pagal Pagrindų sprendimo 15 straipsnio 2 dalį gauta informacija neleidžia patikrinti, ar buvo paisoma suinteresuotojo asmens, asmeniškai nedalyvavusio dėl jo vykusiame teismo procese, teisės į gynybą. Sprendimą taikyti neprivalomą atsisakymo vykdyti EAO pagrindą, kaip tai suprantama pagal Pagrindų sprendimo 4a straipsnio 1 dalį, turi priimti vykdančioji teisminė institucija, kuri, atsižvelgdama į visas jai žinomas faktines aplinkybes, turi galėti įvertinti, ar buvo paisoma suinteresuotojo asmens teisės į gynybą.

24 2017 m. birželio 29 d. Sprendimas *Popławski* (C-579/15, EU:C:2017:503, 21–23 punktai), taip pat žr. 2016 m. gegužės 24 d. Sprendimą *Dworzecki* (C-108/16 PPU, EU:C:2016:346, 50–52 punktai).

25 Žr. panašų scenarijų, aprašytą mano išvadoje byloje *Tupikas* (C-270/17 PPU, 79 ir 80 punktai).

26 2016 m. birželio 1 d. Sprendimas *Bob-Dogi* (C-241/15, EU:C:2016:385, 31–33 punktai ir juose nurodyta jurisprudencija).

27 Žr., be kita ko, 2015 m. liepos 16 d. Sprendimą *Lanigan* (C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, 53 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

C. Dėl trečiojo prejudicinio klausimo

115. Iš pirmiau pateiktų samprotavimų matyti, kad patikra, ar pagal Pagrindų sprendimo 4a straipsnį taikomas neprivalomas atsisakymo pagrindas, turi būti atliekama atsižvelgiant į tą procesą, per kurį pagrindinėje byloje buvo priimtas nuosprendis dėl subendrintos baudmės skyrimo. Primenu, jog tai lemia, pirma, aplinkybė, kad šioje byloje nuosprendžiu dėl subendrintos baudmės skyrimo S. A. Zdziaszek paskirtos baudmės nustatymas nulėmė laisvės atėmimo baudmės vykdytinumą, ir, antra, atrodo, kad procese, per kurį buvo priimtas nuosprendis dėl subendrintos baudmės skyrimo, teismas turėjo diskreciją, o tai turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas.

116. Tačiau iš mano siūlomo atsakymo į pirmąjį prejudicinį klausimą matyti, kad vykdančioji teisminė institucija tikrina, ar buvo paisoma teisės į gynybą, atsižvelgdama į paskutinį proceso etapą, per kurį buvo nagrinėjama bylos esmė ir per kurį priimtas vykdytinas nuosprendis. Šioje byloje atrodo, kad pastarasis proceso etapas yra tas, per kurį priimtas nuosprendis dėl subendrintos baudmės skyrimo. Žinoma, šis procesas buvo susijęs tik su galutiniu sankcijos nustatymu.

117. Vis dėlto, kadangi prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas laikosi nuomonės, kad šiuo konkrečiu proceso etapu nebuvo užtikrinta suinteresuotojo asmens teisė į gynybą, analizė, ar teisės į gynybą buvo paisoma paskutiniu proceso etapu, per kurį buvo priimtas sprendimas dėl kitos nagrinėjamo nuosprendžio dalies, t. y. *kaltės*, man atrodo perteklinė.

118. Jeigu Teisingumo Teismas laikytųsi kitokio požiūrio ir padarytų išvadą, kad pirminis nuosprendis vis viena išlieka reikšmingas vykdančiosios teisminės institucijos pagal Pagrindų sprendimo 4a straipsnį užtikrinamos kontrolės tikslais, nurodau savo poziciją, kurią išreiškiau byloje *Tupikas*²⁸.

119. Vienintelis skirtumas tarp minėtos ir šios bylos yra tas, kad, kalbant apie pirminį nuosprendį, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas laikosi nuomonės, kad S. A. Zdziaszek buvo tinkamai atstovaujama apeliaciniame procese, nors pirmojoje instancijoje taip nebuvo. Kadangi, remiantis pateikta informacija, per apeliacinį procesą buvo išnagrinėta bylos esmė, teisės į gynybą paisymas šiuo proceso etapu panaikina ankstesniais etapais galėjusius atsirasti trūkumus.

120. Tokioje situacijoje nereikia pamiršti, kad pirminiame nuosprendyje esantis sprendimas dėl baudmės buvo pakeistas, ir, kaip jau priminiau pirmiau, dabartinį nuosprendį S. A. Zdziaszek lėmė du skirtingi procesai. Įrodžius, kad jo teisė į gynybą nebuvo užtikrinta per procesą, per kurį buvo priimtas nuosprendis dėl subendrintos baudmės skyrimo, pasikartosiu, kad tikrinti, ar šių teisių buvo paisoma, atsižvelgiant į pirminį nuosprendį, mano nuomone, nėra prasmės.

VI. Išvada

121. Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta pirmiau, siūlau Teisingumo Teismui į *Rechtbank Amsterdam* (Amsterdamo apylinkės teismas, Nyderlandai) pateiktus prejudicinius klausimus atsakyti taip:

Sąvoka „teisminis nagrinėjimas, po kurio [per kurį] buvo priimtas sprendimas“, kaip ji suprantama pagal 2002 m. birželio 13 d. Tarybos pagrindų sprendimo 2002/584/TVR dėl Europos arešto orderio ir perdavimo tarp valstybių narių tvarkos (2009 m. vasario 26 d. Tarybos pamatiniu sprendimu 2009/299/TVR pakeista redakcija) 4a straipsnio 1 dalies įvadinį sakinį, turi būti aiškinama taip, kad ji gali būti taikoma procesui, per kurį priimtas toks teismo sprendimas, kaip pagrindinėje byloje nagrinėjamas nuosprendis dėl subendrintos baudmės skyrimo, jeigu šiuo nuosprendžiu, kuris tapo vykdytinas, paskirta laisvės atėmimo baudmė ir jeigu per procesą, susijusį su šios baudmės nustatymu, nacionalinis teismas turi diskreciją.

²⁸ Mano išvados byloje *Tupikas*, C-270/16 PPU, 55–65 punktai.

Vykdančioji teisminė institucija gali atsisakyti vykdyti Europos arešto orderį tuo atveju, jei nei formoje pateikta informacija, nei informacija, kurią ji gavo iš išduodančiosios teisminės institucijos pagal Pagrindų sprendimo 2002/584 15 straipsnio 2 dalį (Pamatiniu sprendimu 2009/299 pakeista redakcija) arba kitais būdais, neleidžia patikrinti, ar buvo paisoma suinteresuotojo asmens, kuris asmeniškai nedalyvavo teisiniame nagrinėjime, teisės į gynybą. Sprendimą taikyti neprivalomą atsisakymo vykdyti Europos arešto orderį pagrindą, kaip tai suprantama pagal minėto Pagrindų sprendimo 4a straipsnio 1 dalį, turi priimti vykdančioji teisminė institucija, kuri, atsižvelgdama į visas jai žinomas faktines aplinkybes, turi galėti įvertinti, ar buvo paisoma suinteresuotojo asmens teisės į gynybą.